

17

1.

2.

3.

4.

5.

1755

1. Ballhorn, Ludovicus Gustavus: *De scriptis litterarum illustratis apud veteres Romanos. Oraticula,* quo Carolus Gerardus & Ketelhardt ... salutarit.
2. Becker, Petrus Hermannus: *De juramento impius mela extorto.*
3. Bunderus, Christianus Gold: *De diplomate suppositis,* quo Ulman villam regalem a Carolo M. an. 813 comobio. Thyrjensi donatam assertum fuit.
4. Fidenici, Christoph. Louis: *De re funeraria, origine sepulchrali et sepulchrorum veterum atque nostrorum temporum, differentiis, jure et religione.*
5. Hahn, Dr. Godofredus: *De essentiali discrimine belli quod paenee summentae causa geritur a bello repa- rabilis ac defensionis ejusque cum jure naturae congruentia.*, quo Dr. Christoph. Falckio gratulatur.

1755

6. Heimbachius, Jo. Leop. : Programma : 3 De furto aratro-
rum^s auctoritate Alberti Haackhelii . . . inang.
disputationi praemissum .

7. Heimbachius, Jo. Ann. Corpus : Programma : 3 De interrup-
tione praescriptionis per ignoratorem^s, Ab. Chris-
tiani Henrici Schrodersi . . . inang. dissertationi
. . . praemissum

8. Hellfeld, Jo. Augustus : De jure creditorum allodialium
intra fundi et concursus feudalis.

9. Hellfeld, Jo. Augustus : De legibus Mosiacae valore
= hodiernis

10. Hellfeld, Jo. Augustus, Fac. jur. Decanus : Programma
1 De haerede allodiali debita feudalia a vasallo soluta
repetente^s, Georgii Publici Wagneri . . . dis-
sertationi inang. praemissum .

1788

11. Hebelodt, Carolus Gerardus, de: De origine, excellentia
atque recenti Srenissimae domus Schwarzburgicae in
collegium principum completionem. Oratio
- 1298 Schmid, Jakob, Ludov. Carolus: De impugnantibus etri-
nistatorum rationibus, postquam approbatae sunt.
simulque patri Guilielmo Schmidio . . . de munere
professoris juris ordinarii . . . mandato . . .
gratulatur. 2 exempl.
13. Schmidius, Jacobus Ludovicianus Carolus: De testa-
mento priore posteriori derogante.
14. Schmidius, Paulus Wilhelmus: De successione ab
intestato exentorum, tam quoad mobilia, quam
immobilia ex jure, quo ipsi usi fuerunt, or-
dinanda.
15. Schmidius, Paulus Wilhelmus: De statutis civitatum,
quatenus incolas suburbiorum, praecipue circa succes-
sionem ab intestato, obligant.

1755.

16. Schmidius, Paulus Wilhelmus: De uxore mariti
herede, quatenus ad ejus aed alienum solvendum,
ex statuto tenetur, in integrum non restituenda.
17. Schmidius, Paulus Wilhelmus: De privatione successione
ab intestato pœnali.
18. Schmidius, Paulus Wilhelmus: De successione legitima
in bonis relictis propinquorum et extraneorum.
19. Schmidius, Paulus Wilhelmus: De diversitate bono-
rum in successione ab intestato adscendentium et jure
Romanico et Germanico non attendenda.
20. Schmidius, Paulus Wilhelmus: Theses controversae
e doctrina de successione ab intestato selectae.
21. Schroeterus, Joannes Smetus: Programm., in quo
dubia quaedam contra jura ecclesiae cathedralis
prolata tollere nititur, simulque lectiones
suae historicas . . . indicat.
22. Walchius, Carolus Fridericus: De jurantis legitima
aetate.

13
E. 17. num. 2

DISSERTATIO IVRIDICA 1755, 4

DE
RE FVNERARIA
ORIGINEM SEPLTVRAE ET SEPL-
TVRARVM VETERVM ATQVE NOSTRO-
RVM TEMPORVM
DIFFERENTIAM IVS ET RELI-
GIONEM SISTENS

P. 281

QVAM
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DOMINO
ERN. AVG. CONSTANTINO

DVCE SAXONIAE IVLIACI CLIVIAE MONTIVM
ANGARIAE ET WESTPHALIAE REL

CONSENSV
ILLVSTRIS IGTORVM ORDINIS

PRAESIDE

CHRISTOPH. CONR. WILH. FRIDERICI

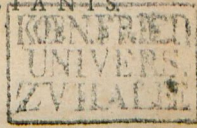
IYRIS VTRIVSQVE DOCTORE

D. IV. OCT. CIOIOCCLV

ERVditorVM EXAMINI SVBMITTIT
PHILIPPVS LVDOVICVS WEIDLIN

HAVNSHEMIO - SVEVVS
LEGVM CVLTOR.

IENAE LITTERIS SCHILLIANIS

DISSERTATIO IURIS

DE

RE IURARIA

ORIGINEM SEPTUAGINTAE ET SEPTU-

AGINTAE ANNO NOSTRO

RAM TRACTATA

DIFFERENTIAM IUS ET RELI-

GIOMI EXISTENS

AVIA

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO

SEBASTIANO SEIBERTE AC DOCTORE

DOMINO

FRN. AVG. CONSTANTINO

DUCE SACRAE IURIS CIVILIS MONTII

ARGENTAE ET WESTPHALIAE MRE

CONSENSU

ILLUSTRISSIMO IUSTORVM ORDINIS

PRASIDIS

CHRISTOPH. CORR. WILH. FRIDERICI

IURIS TRIPLICIS DOCTORIS

ET IURIS CIVILIS

PRIVILEGIUM EXAMINIS SUBMITTIT

PHILIPPVS RADONOVVS WELDLIN

AVGUSTINAE - SEPTUAGINTAE

ANNO DITTISSIMO SCHILLERIANIS

PHILIPPE FREDERIC

CHAMBELLAN, ET CONSEILLER DE REGENCE

DE SON ALTESSE SERENISSIME, LE PRINCE

DE BRANDENBOVRG CVLMBAC.

JEAN GVSTAVE

MAIOR, ET AIDE DE CAMP GENERAL, DE
SON ALTESSE SERENISSIME, LE DVC
DE VIRTEMBERG.

FREDERIC LOUIS

ET

CHARLES GVILLAVME

MES TRES GRACIEVX
SEIGNEVRS.

MESSEIGNEURS,

JEAN GUSTAVE
MAJOR, ET AIDE DE CAMP GÉNÉRAL DE
SON ALTESSE SÉRISSIME LE DUC
FRÉDÉRIC LOUIS
CHARLES GUILLEME

 Les obligations, que je Vous dois, Messieurs! sont infinis. Cela justifiera peut être, l'extreme envie, qui m'a inspiré le dessein, de consacrer ces foibles prémices, de mes études, a votre Nom illustre; qui éclate avec une égale distinction, entre les Grands, qu' entre tous les vrais Amateurs, des sciences. Mais, ne craignés Messieurs

Messeigneurs, que je ne me prenne alors, à
Vous donner de l'encens. Mes mains sont
trop pesantes, et timides, pour oser Vous éri-
ger des statües, à Vous, Messeigneurs! en
qui brille plus, qu'un sistème, des plus solides,
et des plus charmantes qualites. C'est en
vos vénérables personnes, qu'on voit tout à la
fois, des profonds philosophes, et savans, un
vaillant Capitaine, et le Courtisan, le plus poli,
et le plus aimable du monde. Pas contens des
avantages héréditaires de votre haute naissan-
ce, et de la vertu des vos illustres Ayeux,
Vous marches, sur leurs traces, et en faites
revivre, avec éclat, tout ce qu'il y a de plus
sublime, et de plus épuré, en chaque vertu.
C'est par là, que Vous jettes dans l'ame de
tous ceux, qui Vous approchent, une inclina-
tion universelle, de Vous aimer, et de Vous
révérer. Les bornes, étroites d'une Dedicace
me defendent Messeigneurs, d'aller plus loin,

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF WÜRZBURG (3) dans

*dans la riche et féconde matière de votre gloire.
Je me borne à Vous admirer, et Vous supplier,
de regarder d'un oeil favorable, ce simple hom-
mage, comme une légère marque, de ma vive
reconnaissance, et de la plus tendre veneration,
qui ne finira jamais. Je suis*

MESSEIGNEURS

à Jene ce 4me Octobre 1755.

Votre très humble très obeissant

et très soumis serviteur

PHILIPPE LOUIS WEIDLIN.

I. N. 7.
DE
ORIGINE SEPULTURAE
ET SEPULTVRARVM VETERVM
ATQVE NOSTRORVM TEMPORVM
DIFFERENTIA, IVRE ET
RELIGIONE

PRAEFAMEN

Nulla vnquam gens, tam barbara, et
ab ipso humanitatis sensu fuit alie-
na, quae placide, e statione hu-
mana decessis, debita, atque iusta
non persoluisset. *Sepulcrorum
inde magna visa est antiquitus religio, vt de il-*

A

lis,

lis, non minus, imo magis, quam de habitatio-
 ne, quam diu vixerint, solliciti fuerint, et
 cauerint; ne ullo modo polluerentur 1). Com-
 muni hinc inde gentium consensu introductum
 videtur, vt secure, ab omni iniuria, et viola-
 tione, terrae reddantur, quos olim tulit, et
 iam gremio excipit suo. Quod a ferissimis po-
 pulis, tanta religione obseruatum legimus 2),
 vt ne quidem belli tempore *), in tumulos hu-
 matorum fauissent, aut cadauera recondita de-
 nudarent. *Cum impia, ac ignominiosa habere-
 tur eorum effossio, vel destructio, et multo ma-
 gis abominanda cadauerum effossorum spoliatio,
 aliaue laesio 3).* Adeo et ad officia humanita-
 tis relatum est, mortui vt terrae mandentur 4);
 nisi cadauera eorum, publice exponi, sceleris
 interdum grauitas postulet 5). Summa vero
 cum religione, id ipsum, cum inuiolabile pla-
 ne reputarent ius; factum est, vt ab officio hu-
 manitatis, variis de causis, recederent morta-
 les; quorum iniquitas, eo vsque processit, vt
 iniqua plane manu, sepulcra violare, diruere,
 et cadauera denudare, religioni sibi non duce-
 rent. Vnde illi, quibus salus reipublicae de-
 mandata, saluberrimas, et olim tradidere le-
 ges;

ges; ne loca ista religiosa, iniuria quadam perditorum hominum, afficerentur, corpora detinerentur, aut defuncti sepultura, praetextu debiti impediretur 6). Praetoris vero edicto vitro incitabantur, vt tanto facilius, iusta defunctis facerent, qui l. 12. §. 2. de religios. et sumt. funerum, iudicium de recuperandis funeris sumtibus, dedit. Hoc praetoris edictum propter grauitatem suam, et insignem, quem vberior eiusdem explicatio, in foro praestat vsum; maxime vero, quia doctrina de re funeraria, multis dubiis, atque controuersis est inuoluta, se nobis quam maxime probauit, et conscribendae dissertationis occasionem praebuit. Scimus equidem, multa, et praeclara, de hoc argumento, exstare scripta, quorum auxilium, in ipsa tractatione adhibuimus. Prouti per egregie in hac statione militarunt, GRVTERVS, in corp. inscription. GVTherivs, de iure manium. STRYCK de iure funerandi, GIRALDI de sepulchris, GRICHARD des funerailles de Romains, Grecs, et autres nations, et qui in Codicem, et ff. ad t. h. commentati sunt. Supernacaneum tamen, non plane egisse opus, credimus; si ea, quae passim inueniuntur, sedulo

collegimus: ea vero, quae sicco nimis cothurno pressa, in praesenti sub incudem vocamus.

1) GREGOR. THOLOSAN. quod itidem, peculiare caput
l. 33. syntag. iur. vniuers. cap. iuris gentium, apud Grotium
23. n. 29. videtur facere, ad officia hu-

2) NICOL. de *sepulchr.* manitatis, referri potest. Gro-
Hebr. tius vero ad ius Gentium

*) Hostibus sepulturam de- voluntarium refert.

3) ENGAV in *Element. iur.* 5) *Lib. 1. ff. de cadaveribus*
de I. B. et P. Lib. II. cap. XIX. *punitorum.* Conf. ENGAV
§. 3. in *Element. I. C. Lib. II. Tit.*

3) ENGAV in *Element. iur.* XXV. de *executione sententiae*
Germ. ciuili L. I. T. XXXII. *capitalis §. CCCXIII.* KVI-
de mortuis §. DVI. PIS de *iure circa cadauera pu-*

4) PVFFENDORF. *I. N. et* *nitorum.*

G. Lib. II. cap. III. de lege na- 6) *Lib. 3. §. 4. ff. de sepulch.*
turali in genere §. XXIII. vbi *viol. L. 38. ff. de religiosis, L.*
vir post fata magnus, ita loqui- *6. C. de sepult. violat. Nou.*
tur: ius quoque sepulturae, *60. c. 1.*

§. I.

Defunctorum corpora, ne insepulta relinquantur; necessitas, pietas, et denique voluntas eorum, qui in eo sunt constituti, vt naturae debitum exsoluant, quam maxime suadet. Homines enim, simulac non amplius in statu isto sunt constituti, quo functionibus animalibus locus est, mutationem essentialem patiuntur, qua mixtum in sua principia, et corpus mechanicum, in suas dissoluitur partes 7). Quae crassiores vti sunt, eo citius in putredinem abeunt, quae foetida et venenata quasi materia, vapores pestilentiferos exhalat, vnde

de aër facile corripitur, et vitiatur. Hinc a vero aberrasse non censemus, statuentes: ipsam necessitatem, mortales edocuisse, cadauera, ab hominum oculis remouere, ne tam facile, pestiferi, ex putrefactione cadauerum, oriantur morbi. Seneca calculo suo, nos peregre iuuat, ita exhibens: *non defunctorum, sed uiuorum inuenta est sepultura, ut corpora, et visu et odore foeda amouerentur*, 8). Hinc quoque cautum videtur, ut cadauera in locis suburbanis sepeliantur, sub poena XXXX. aureorum. VLPIANVS L. 3. §. 5. ff. de sepul. violatis, diuus inquit: *Hadrianus rescripto poenam statuit quadraginta aureorum in eos, qui in ciuitate sepeliunt* 9).

7) THVMIGII *institutiones philosophiae naturalis Cap. V. de vita et morte, §. 345. et §. 19.* esse debeat, frequentiam sepulcrorum in urbibus officere, atque adeo praestare, ut extra singulas ciuitates locus remotior sepulturae mortuorum destinaretur, dixerunt et alii. CARPZOVIUS in *iuris prudentia ecclesiastica Lib. II. de fin. 385. n. I.* ZIEGLERVS ad LANCELLOTVM *Lib. II. tit. 24. §. 1. etc.* „Romani veteres etiam lege primum in duodecim tabulis sanciuerunt, hominem mortuum in vrbe ne sepelito neue vrito, „cisque, et inter hoc incomparabili FABRICIO *virtutis caussa, sepulcrum in vrbe concesserunt.*

-10A .A

A 3

§. II.

§. II.

Pietas erga defunctos, quorum memoria, facta, atque sancta, posteritati tradenda est, requirit, vt tam dilectae reliquiae certis, et a vulgari vsu distinctis locis reponantur. Sepultura, teste HOMERO, honor est mortuorum. Honor vero, quatenus signis externis declaratur, vt iudicium symbolicum, quo alteri perfectiones morales tribuuntur, proprio quasi iure, ab illis expectatur, qui de R. P. seu de societate quadam minus composita, bene sunt meriti, et iuste, ad declarandam pietatem, erga defunctos exhibetur. Hinc tot extant, non solum virorum illustrium; imo etiam parentum, ad declarandum, in liberos affectum, et liberorum erga parentes amorem, monumenta. Egregia, hanc rem illustrans, inscriptio, legitur apud GRVTERVM p. CCCXLIV

²
ACILIO. GLABRIONI. SIBIDIO. V. C. ET. OMNIBVS
MERITIS. INLVSTRI. LEGATO. IN. PROVINCIA. ACHAIA.
CONSVLARI. CAMPANIAE. VICARIO. PER. GALLIAS
SEPTEM. PROVINCIARVM. SACRA. AVDITORII. COGNI
TORI. FORI. HVIVSCE. INVENTORI. ET. CONDITORI. PRI
MO. PATRI. REVERENTISSIMO. ANICIVS. ACILIVS.
GLABRIO. FAVSTVS. V. C. LOCL. ORNATOR. TOGATAM
STATVAM. OFFERENS. PIAE. NON. MINVS. QVAM. DE
VOTAE. MENTIS. RELIGIONE. PONENDAM
Φ ERIGENDAMQVE. CVRAVIT

A. ACI-

A. ACILIO. C. E. PAL
 POLICIANO
 EQVO. PVB. AED
 Q IIII. VIR. ID. IIII. VIR
 QQ. PATRON. MVNIC
 DEC. VI. VIR. PLEBS
 VIR. OB. MERITA
 EIVS. L. D. D. D

pag. DCLXXXVI. affectus parentum erga liberos:

DIIS. MANIBVS
 HATERIAE. SVPERBAE. QVAE
 VIXIT. ANNO. I. MENSIBVS. VI. DIEB. XXV
 FECERV^{se}M. PARENTES. INFELICISSIMI
 FILIAE. SVAE

Q. HATERIVS. EPHEBV. ET. IVLIA. ZOSIME. SIBI. ET. SVIS

Stat puellae statua, inter faces erectas duas, cuius capiti,
 Genii duo alati, singuli, pomam vna tenentes; altera
 manu, coronam imponunt. Ipsa manu pectori admota,
 aunculam tener: dextra, vuam dependentem, demittit: sub
 qua catellus villosus, larratu adblandiens, assidet. A sinistra
 eoruus, illi affat. Sequitur inferne altera inscriptio:

DIIS. MANIBVS. LOCVS. OCCVPATVS
 LN. FRONTE. P. VII. IN. AGRO. P. IIII

Pag.

§

Pag. DCCXXX. Affectus liberorum erga parentes :

Hic

vifuntur

tres lunulae

Hic duae auiculae

roftro fe mutuo

tangunt.

Hic eft ftemma viri

P. VALERIUS. SPVRI. F

MONTANVS. VIVVS. FECIT

PATRI ET. MATRI. ILARIONI

SYRIAL. POMETIAL. ET. SVIS

§. III.

Natura, humanitatis officia expoftulat, quae cognationem quandam conftituit 10) inter illos, quos communi vinculo coniunxit. Maius vero beneficium, mortalibus, poft fata non eft expectandum, ac fi eorum corpora terrae mandantur, et variis iniuriis eripiuntur. Aequitati vero naturali, tanto melius, vt confuleretur, leges volunt: ne quidem ita iubentes, iniuria quali afficiantur. Heredem enim, qui contra tabulas, defuncto iufta perfoluit, omni laude dignum ducunt. Hinc **MODESTINVS L. XXVII. ff. de cond. institutionum**: *fi quis in teftamento fuo heredem fcripfit, fub tali conditione, fi reliquias eius in mare abiiciat, et be-*

res

res huic conditioni non paret, laudandus est magis, quam accusandus, si ob memoriam conditionis humanae, potius sepulturae tradiderit, quam in mare abiecerit. Rationem PAPINIANVS exhibet L. XV. Nam quae facta laedunt pietatem, existimationem, verecundiam nostram, et ut generaliter dixerim, contra bonos mores sunt nec facere nos posse credendum est.

10) L. 3. ff. de I. et I.

§. IV.

Vltima voluntas, et quae inde oritur obligatio, non immerito, inter rationes ponitur, quae sepulturarum originem constituunt. Plerumque mortales, id, quod post fata fieri cupiunt, solemniter declarare solent. Cuiusmodi sanctiones, inuiolabiles ab omni aeuo existimarunt, et pro lege seruauerunt, qui iustitiae sacerdotium in se susceperunt 11). Hinc de expressa voluntate, si constat, illi certissime obligantur, qui in iura defuncti succedunt; adeoque et defuncti iura et existimationem seruare tenentur 12). *Hereditatem enim interest, existimationem defuncti purgare 13), et plane indignandum est, circumuentam voluntatem defuncti 14).* Quibus rationibus HOCHSTETTERVS, dignitatem humanae naturae adnumerat §. 16. diff. de officio erga defunctos p. 15. In sacris quoque oraculis, sepulturarum saepius occurrit mentio. Vnde licet colligere, voluntati supremi legislatoris, non esse contrarium, mortuos sepelire, et ritu solemniter terrae mandare. Quod potius

B

per-

permissum, imo et S. Numinis exemplo confirmatum legimus 15.)

11) 10. GOTHOFRED. *fragment. XII. tabul. TABULA V. de IVRE HEREDITATIVM ET TVTELARVM: PATERFAMILIAS VTI LEGASIT, SVPER PECVNIAE TVTELAEVE SVAE REI, ITA IVS ESTO.* Post alios CARPZ. P. III. C. II. D. XV. n. 5. *ex quo voluntas testatoris quasi lex quaedam est, ac pro lege seruari debet.*

omitt. hered: *Heres in omne ius mortui, non tantum singularium rerum dominium succedit, tum et ea, quae in nominibus sint, ad heredem transeant.*

13) L. 1. §. 6. ff. de iniuriis et famosis libellis.

14) L. 4. ff. Si quis omiffa causa test.

15) Solennis sepulturae fit mentio Genes. XXIII. v. 19. Abrahami cap. XX. v. 9. Ilaaci, cap. XXXV. v. 29.

12) L. 37. ff. de acquir. vel

§. V.

Sunt equidem, qui contrariam fouent sententiam, et voluntati mortuorum, ante fata rite institutae, non tantum tribuunt. Prouocant nimirum ad L. 5. C. de his, quibus vt indignis hered. auf. et ad ea, quae de testamentorum inualiditate iactantur. Lex vero ista, ad quam dissentientes, tamquam ad aram confugere solent non de sprete et inulta voluntate defuncti agit; sed de eo, quod heres, vel legatarius, qui in aliqua re contra voluntatem defuncti agit, non statim tota hereditate priuatur, quod tunc demum obtinet, quum a Magistratu monitus, voluntatem defuncti implere constanter recusat. Quod ad primum attinet; luculenter patet ex verbis: *quod in sepultura supremis iudiciis, vel voluntatibus defunctorum obtemperatum non fuisse,* scili-

scilicet, quando defunctus iussit, sibi aptari monumen-
 tum et heres id non facit, propterea quidem heredi-
 tate non priuatur, ad id tamen, ob honorem defuncti,
 et ob conscientiam suam officio iudicis compelli pot-
 est. BRUNNEM. in C. lib. III. Tit. XLIV. L. militis 5.
 et L. VI. Tit. XXXV. L. non oportet. Conf. LEYS.
 Medit. ad ff. Sp. CCCXCVIII, vbi haec leguntur: *so-
 lum enim, quod heres in aliqua re contra voluntatem defun-
 cti agit, indignum eum non reddit.* Ibiq; dissentientes
 refelluntur per L. 14. §. 14. de relig. et L. 6. de his,
 quibus vt indign. Quod secus se habet, quoad secun-
 dum, si a magistratu monitus fuerit et tamen recuset.
 Ita sonant verba responsi ibidem: *Auch wird gedachte
 Witwe, wenn sie auf vorhergehenden Befehl, sich dem letzten
 Willen ihres Ehemannes gemäß zu bezeigen, ferner verwei-
 gert, der ihr in dem Testament sonst beschiedenen Vortheile
 billig entsetzt.* Heres amittit omnino hereditatem, qui
 voluntatem defuncti non impleuit. L. fin. et auth. seq.
 C. de fideicommiss. etsi coram nullis etiam testibus fidei
 ipsius quid commissum sit. Imperator *Justinianus* sum-
 ma aequitate ductus, ne voluntas mortuorum frustra-
 tur, nouum remedium inducit, cuius beneficio here-
 des compelluntur, vt quae fidei eorum commissae, praes-
 tent. Deficientibus prorsus solemnitatibus, quibus
 omissis, regulariter legata, vel fideicommissa relinqui,
 seu heredes ad ea praestanda, cogi non poterant, 16)
 quae sancta et christiano principe digna constitutio vo-
 catur 17). Imperator vero respicit, ad primam natu-
 ram fideicommissorum, vbi testatores eos rogare sole-
 bant, de restituenda aliqua re iis, quibus expresse re-

linquere non poterant 18). Imperatorem vero eum in finem ita statuisse, vt voluntati testatoris omnimodo satisfaceret, nemo non videt.

16) Nimirum si defunctus sine scriptura cum herede praesente egerit, vt fideicommissum praestaret. BRVNNEM. in *C. b. t. iurisprud. Forensis R. I. part.* 22. *C. de fideicom. et l. ult. C. de testam.* Fufius de hoc argumento disputat CARPZOV.

17) Alias quinque testes requiruntur *l. ult. de codicill. L.* III. *cap. VIII. D. XL.*

18) BRVNNEM. *c. l.*

§. VI.

Prouocant porro ad doctrinam de testamentis, de quorum natura et validitate multa disputantur, et quotidie quaestio mouetur, quae vel maxime in eo versatur: an defuncti dispositio testamentaria validam obligationem inducat, ita, vt heredi ex testamento ius praecipuum acquiratur, et reliquos homines obliget, vt abstineant a defuncti bonis. Testamenta insuper olim Germanis fuere ignota 19) et demum introducta, cum Visigothi, Ostrogothi, aliique populi in Romanorum prouincias transierunt. Dubium inde obmouetur: ante mortem testatoris, nullum heredi, ex testamento ius, acquirendi est quaesitum; existente vero testatoris morte, huic nullum ius transferendi hereditatem superest 20). Quod vero a Viro excellent. CLAPROTHIO, iam olim est remotum, qui per acute de eo disputat, in dem Grundriß des Rechts der Natur §. CCLXVII, his verbis: *Um diese Gründe zu beantworten, ist vor allen Dingen zu merken, dass die acceptation zwar nützig ist, wenn derjenige, der etwas versprochen hat, gebunden werden*

den

den soll. Dies ist aber keinesweges notwendig, um einen dritten von der Erwerbung des Eigenthums solcher Dinge zurück zu halten. Hiernächst ist nicht zu begreifen, warum die Verordnung unsers Willens, die wir bey unsern Lebzeiten nicht widerrufen haben, nach unserm Tode, nicht eben so viel Wirkung haben sollte, als ein Contract, davon die Wirkung lange nach unserm Ableben übrig bleibt.

- 19) TACITVS de M. G. lib. Iur. Natur. §. 427. et 428.
2. ENGAV element. Iur. Germ. Omnibus vero palmam praeripuisse, nobis videtur, Vir Illust. lib. II. tit. XXX. de testamentis. atque conf. DARIUS, in institutionibus Iurisprudentiae vniuers. Vid. illustr. Duumuiorum Goettingen. PVETTERI de offic. erga al. Tit. VI. auro et ACHENWALLI, elementa cedroque dig.

§. VII.

Non idem exequiarum modus, apud omnes populos fuit vtitatus, qui pro morum, ac statutorum varietate, variis humationis ritibus vtuntur 21). De Scythis, Ponticis populis, item Hyberniae insulae habitatoribus, relatum legimus, quod defunctos deuorauerint. Hircani, Caspii et Baetri, mortuorum corpora, canibus, et feris dilanianda, proiecerunt 22), nuda vero ossa terra obruebantur. Colchi mortuos ex arboribus suspendisse, leguntur. Troglodytis, mos fuit, defunctum in collem deductum, relegato eius capite ad pedes saxi petere et obruere 23). Persae mortuos, cera litos, domi asseruarunt, et Syri, atque Aegyptii, condientes cadauera myrrha, aloe, sale, bitumine, et resina exsiccabant corpora * 24). Graecos cadauera com-

combussisse, Homerus refert 25). Ad quorum exemplum, Romani corpora cremasse videntur; quamuis in vetustis Romanorum monumentis, et humationum fiat mentio. Sic Numae Pompilii corpus, in arca lapidea, post multa secula a Cnejo Perentio, in ianiculo inuentum, perhibet CICERO de LL. lib. 2. n. 22. eodemque sepulcro, inquit, quod procul ad fontis aras regem nostrum NUMAM conditum accepimus. Vterque ritus, apud Graecos, pariter ac Romanos prae ceteris obtinuit 26). Vtrum vero, primis R. P. temporibus, cadauera potius cremanda imposuerint, aut terrae sepelienda mandarint, valde ambiguum est; nisi forsitan statuas, humationem plus simplicitatis vti habet, ita rerum primordiis magis conuenire. Idem Plinio videtur, qui rationem cremationis ita exhibet: *ipsum cremare apud Romanos non fuit veteris instituti, Terra condebantur. Ast postquam longinquis bellis obrutos erui cognouere, tunc institutum. Et tamen multae familiae priscos seruauere ritus: sicut in Cornelia gente nemo ante Syllam Dictatorem traditur crematus. PLIN. Natur. Histor. lib. VII.* Vnde tamen non constat, ante ista tempora, cremationem apud Romanos non fuisse in usu. VIRGILIUS refert, iam ante urbem conditam, in Italia combustionis ritus obtinuisse, et OVIDIUS, Remi cadauer in cineres conuersum tradit. Ciceroni antiquissimum sepulturae genus id fuisse videtur, quo apud XENOPHONTEM Cyrus vtitur; *redditur enim terrae, et ita quasi operimento matris obducitur, libr. II. de LL.* Quod genus sepulturae et Graecis fuit acceptum. Euripides de f. v. 536.

Ed. Ca.

Ἐάβατῆθι γῆ καλυφθῆναι
 νεκρῶς
 ὄδον, δὲ ἕκασον εἰς τὸ σῶμα
 εἰφικέλο
 Ἐν Ἰαῦθα' πελθε, πνεῦμα μὲν
 πρόσας θέρα
 Τὸ σῶμα δ' ἰς γῆν εἰτι γαθ
 νεκτήμαδα
 Ἡμέτερον αὔλο, πλῆν ἔνοι
 κήσαιβιον
 Κατ γὰρ Ἰα Ἰὴν θρέψασαν αὔλο
 δὲς λαβειν.

21) De variis ritibus in sepeliendis cadaveribus fusius tradunt NICOL. de sepulcr. Hebr. cor. GYRALD. de sepulcr. et var. sepel. rit. GRICHARD. des funeraillles des Romains, Grec. et autres nations. p. 22. du lieu des momies. Singularia plane ibi inuenies, quorum plerique scriptores mentionem non faciunt. Multa enim, et speciosa de hoc argumento in medium profert Vir egregius, et plane doctus; cum p. 22 haec tradit: je marquerai seulement, 22) STRAB. l. 2. qu'il est tres rare, qu'on ait jamais eu le corps propre, d'une belle caisse, parceque les Arabes, qui les decouurent, ne manquent deinde mumiae vocabantur. Vid. KETTNERI schediasma, de sortes de corps, dans l'esperance mumiis Aegyptiacis. Conf. de d'y trouver quelque petite Idole de l'Egypte, par l'Abbé d'or, ce qui en effet leur arrive assez souvent. Ils remettent ensuite

suite a leur place, le corps d'une huius rei causam non habuisset
caisse commune, où il se trouve Numa, nisi iam tum uterque ri-
rarement des Adoles, de quelque tus et terrae obruendi, et igne
valeur il me communi cremandi Romae obtinisset. Conf.
qua diuerses curiosités, grand nom- CANTEL. de Romana R. P. cap.
bre de Momies, de figures de bois IV. his verbis: inde funus pro-
et d'inscription, en caractère Hy- cedebat in locum, ubi corpus vel
roglyphique, et inconnus, qu'on sepeliendum erat, vel cremandum.
y avoit trouvées. Initio in domo quemque sua sepeliri

25) Lib. antepenult. Iliad. de
Patrocli crematione.

26) Post alios KIRCHMANN
de funeribus Roman. lib. I. cap. I.
et II. PLVTARCHVS in Numa
cap. 12. n. 4. refert: quod Num-
ma corpus suum post obitum
cremari prohibuerit; Vnde
KIRCHMANN. recte colligit,

Deinde lege XII. tab.
vetitum, ne quis in urbe sepeli-
retur; quod tamen nonnullis vir-
tutis ergo populus indulsit. De
actu combustionis diserte agit
EKARDT in der Erklarung über
Schilteri Institutiones I. C. lib. II.
tit. XIV. de sepulturis.

§. VIII.

De iudaeis constat, illos ritu ordinario, cadauera
terrae mandasse, quae in contrarium adducuntur, indu-
bitatis plane argumentis, sunt refutata 27). MAGIVS
libr. 3. miscell. c. 2. et Cornel. a LAPIDE, comment. ad L.
I. Sam. p. 359. contendunt, Iudaeos, instar aliarum
Gentium, cadauera combussisse. Prouocant ad I Sam.
31, 12. et inde inferunt, Iabesitas Saulis et filiorum
eius cadauera, in praelio, contra Philisteos occisa, com-
bussisse, et hanc ob rem, illos a Dauide summis ornatos
fuisse laudibus 2 Sam. 25. Porro adducunt exemplum
Iorami 2 Parallip. 21. 19. imo et argumentum ducunt,
ab Assa rege 2 Parallip. 16. 14. Vnde tamen corporis
crema-

crematio, euinci non potest, cum potius verbum crematio, de crematione supellestilis regiae et aromatum intelligi debeat. Hinc NICOLAI in tract. de sepulcris Hebraeorum statuit: *optime et ad verbum reddimus, quod hebraico idiomate et cremator eius significat, cremator videlicet, non tam cadaueris eius, quam thymiamatum, inter sepeliendum accensorum.* Sed vt verum fateamur, quamuis concedatur, corpora ista igni concessa, casu nimirum extraordinario, cum infensissimis hostibus ludibrio essent, exinde tamen ritus cremationis, apud Iudaeos vniversalis probari nequit. VATABLVS et TREMELIUS in comm. hoc ideo factum tradunt.

27) De sepulcris Hebraeorum MIRVS in dem biblischen Antiquifusius egit ADAM ERDMANN taeten Lexic.

§. IX.

Gentes septentrionales demortuorum corpora, non cremasse, sed inhumasse testatur LOCCENIUS, in antiquitat. Sueuo-Gothicis, cap. 25. his verbis: *cum Noachidarum coloniis huc primum translatis verisimile esse, ritum humandi mortuos ex Dei et Patriarcharum instituto, huc simul migrasse. Ab ODINO vero postea constitutum est, vt mortuorum cadauera, et cum illis ebariora comburerentur.* Consentit ARNKIEL, im Cimbrischen Heydenthum, von den Cimbrischen Heyden-Begräbnissen l. 1. p. 8. §. 12. *vbi vir de antiqu. cimbr. optime meritus inquit: Dafs nun unsere Vorfahren, anfänglich ihre Toden ehrlich zur Erden bestattet, werden sie von ihrem Abn-Herren dem Japhet und dessen Nachkömmlingen gelernet haben, welche diese Nordische Länder nach der Sündfluth am ersten*

C eingel-

eingekommen und bevölkert haben. Wie nun diese unsere Vorfahren von denen Patriarchen, welche nach der Sündfluth gelebet, zur Beerdigung der Todten angewiesen seyn: also haben sie dieselbe eine geraume Zeit beybehalten, und von einem Hundert Jahr zum andern auf ihre Nachkommen fortgepflanzt, bis obngefehr auf die Zeit und Regierung des ersten römischen Kayfers, da am ersten, in diesen Mittelländischen Ländern, die sogenannte Feuer-Begräbnis aufgekommen. TACITVS de moribus Germanorum libr. XXVII. ait: funerum nulla ambitio. Id solum obseruatur, vt corpora clarorum virorum certis lignis cremantur. Sua cuique arma, quorundam, et igni, equus adicitur, sepulcrum cespes erigit. Monumentorum arduum et operosum honorem, vt grauem defunctis aspernantur. Lamenta ac lacrymas cito, dolorem et tristitiam tarde ponunt. Foeminis lugere honestum est: viris meminuisse. Praecipuo vero honore digni habebantur, qui fortiter in praelio rem gesserant, et in conspectu hostium vita decesserant 28). Neque sepulturam victis hostibus denegabant 29); singuli vero vbi inter se pugnarent, prius pugnam non suscipiebant, ac si de honesta sepultura sibi prospexissent. Cuius rei egregium plane exemplum exstat, apud ARNKIEL. 30).

28) ARNKIEL. c. I. Koenig de, solte am Leben gestraft werden. Frathe der grosse in Daememark, SAXO lib. 5. histor. Dan. in vita der zu Christi Zeit soll regiert haben. R. Frath: Unsere Vorfahren haben hat die Verordnung gethan, dafuer gehalten, daß die Kriegsleute am herrlichsten muessen beiten mit ihren Pferden und gantzer graben werden, welche ihr Leben Ruestung begraben werden und fuer das Vaterland in Schlach-anbey diese Bedrohung angebaengt, tungen aufgeopfert hatten. daß, wer dawider handeln wuer-

29)

29) ARNKIEL 1. c. Gleicher Herzog also anredet : Weil der Weise haben die Cimbri ihre Feinde, Ausgang zweifelhaft ist, so muß die sie im Kriege oder einzeln die Leutseligkeit in acht genommen, und nicht der Zuneigung so Kampff erwurget, gebuehrlich zur sehr nachgebaenger werden, daß Erde bestattet.

30) ARNKIEL : Wenn unsere der letzte Ebrendienst solte verabschuet werden, et porro : diehaben anreten wollen, haben sie ser Vorbeding der Gottseligkeit eine ehrliche Begraebnis voraus soll uns seyn, daß der Ueberwinbedungen, daß der Ueberwinder der den Ueberwundenen zur Erde bestattet, darinn der letzte Ebreper zur Erden bestatten sollte. Das dienst der Menschen bestebet, darhaben gethan Koenig Collerus in an kein Gottesfuerchtiger Abscheu Norwegen, und der beruchmte tragen wird, die beyde Armeen streitbare Herzog Horuendil, zu sollen dieß Ampt, nach Hinlegung Schleswieg, vor Antretung des ein der Streitigkeit, einmuetbig verzelten Kampffs, da der Koenig den richten.

§. X.

Ad tempora primorum Christianorum, si respiciamus, ubique patet, maximam habuisse curam sepulturae, qui Christo nomen dederunt 31). Turbulentis vero istis temporibus, occultae christianorum, imprimis martyrum, fuerunt sepulturae, ne a gentilibus impedirentur. Hinc eorum cadavera, plerumque nocturno sunt elata tempore. Postquam vero ecclesia, diuinis sub auspiciis, sibi restituta fuit, interdiu quoque cadauera sepulturae tradita accepimus, vsque dum IULIANVS apostata, diurnam elationem plane interdixerit 32). Efferebantur autem corpora, feretro siue lectica, quae certo pretio locabantur, pauperibus vero gratuita ab ecclesia instruebantur sepulturae 33).

ter efferendum lumina et cerei accensi sunt, imo et Psalms Davidis, hymnique, modulis lugubribus canebantur 34). In martyrum exequiis, palmae praeferebantur, ut signum victoriae, funus comitantium magnus solebat esse numerus. Antequam funus sepulcro immitteretur, in ecclesia exponebatur 35), deinceps cadauer, iuxta sepulcrum ponebatur, et priusquam terrae mandaretur, pro defuncto preces fundebantur, distribuiebantur eleemosinae, fiebant oblationes, a defuncti cognatis, et matutino tempore, eucharistia celebrabatur 36). Abhorrebant vero a combustione, unde MINVTIVS FELIX, de Christianis inquit: execrantur rogos, et damnant ignium sepulturam 37). Quamuis vero ritus cremandi corpora, a Christianorum disciplina fuit alienus, tamen sub Christianis temporibus adhuc durauit.

31) FRANZENIVS in fune- *in certaminibus vsae, roceptaculum.*
ribus veterum Christianorum: 32) Lex exstat in *Cod. Theo-*
Ananiae et Saphirae ait, *quamuis*
per iram diuinam, violenta morte
abrepti essent, cadauera insepulta
non abiecta, sed nihilominus, sepul-
turae statim sunt mandata. ORI-
GENES, contra Celsum Epicu-
reum, ita scribit: *rationales ani-*
mas honorare nouimus, et earum
organa, solenni sepulturae honore
dignamur; meretur enim ratio-
nalis animae domicilium non pro-
uici temere, sicut brutorum cada-
uera, et praesertim quod fuit ani-
mae bonae ac sanctae, organo sua

32) Lex exstat in Cod. Theo-
dos. lib. IX. tit. 17. de violat.
sepulcr. L. efferru cognouimus.
33) LACTANTIUS lib. 6.
cap. 12. de vero cultu, *ultimum*
inquit, et maximum pietatis offi-
cium est peregrinorum et pauperum
sepultura. Id. cap. 5. de diu. In-
stit. inopes aut pauperes si obie-
runt, non patiamur insepultos ia-
cerere. Haec sunt opera, haec offi-
cia misericordiae.
34) ONVPHRIUS de ritu se-
peliendi mortuos.
35) Id. cap. X.

36) Conf. OSSERVAZIONI sopra i Cimiteri de Santi Martiri, et Antichi Christiani, di Roma, opus admodum rarum, vbi auctor lib. I. cap. XVIII. p. 72. ita loquitur: *È piu chiaramente apparisce dacio, che Cecilio avea rimproverato ad Ottavio, che i Christiani per la speranza della futura resurezione de' corpi; execrantur rogos, et damnant ignium sepulturas, quasi non omne corpus, etsi flammis subtrahatur, annis tamen, et aetatibus in terram resoluatur. Dal che apparisce come in quei tempi s'era il costume di bruciare i cadaveri*

37) Vid. TERTULLIANI loca vol. 3. Cod. Theodof. Gothofredi. Neque sub Antoninis combustio est abrogata; vid. GOTHOFREDVS p. 149. vol. 3. Cod. Theodof. qui secus sentiunt, inducti sunt CAPITOLINI corrupto loco. Neque hoc probant inscriptiones quaedam, vbi haec verba leguntur: CORPVS INTEGRVM. Quae exstant apud GRVTERVM pag. DCLXXXVII. IO. In via Labicana, quinta ab vrbe mill. haec est repta inscriptio:

D. M.
 L. IVLI. EPIGONI
 VIXIT. ANNIS. XXVI. M. V. D. XII.
 CORPVS. (*) INTEGRVM. CONDITVM
 L. IVLIVS. GAMVS
 PATER. FILIO. PISSIMO

(*) Hinc colligit GVTHE- TEGRVM, non si esclude, il co-
 RIVS, hanc inscriptionem de fulgurito intelligendam. Cui
 adstipulatur auctor obseruatio- - - - Edoltre a ciò si dee
 num supra Cim St. Martyrum. anco riflettere, al significato, che
 libr. I. cap. XVIII. Che in vi- possono avere, le suddette parole:
 gore d'alcune Iscrizioni, de' genti- di CORPVS INTEGRVM, a
 li con le parole: CORPVS IN- quei corpi, che percossi da fulmini
 & ri-

e rimasti interi non si bruciavano TEGRVM conditum, quod et ad
 scrivendo GRVTERO. Non te- fulguritos retulimus et ad eos re-
 mere ergo in antiquis inscriptio- ferri potest, qui cremati et sepulti
 nibus scriptum est: CORPVS IN- statim essent. Romæ.

et pag. DCLXXXIX. 8.

L. IVLIVS. GAMVS

DIS. MANIBVS

L. IVLI. MARCELLI

NEPOTIS. SVI

VIXIT. ANN. V

DIEBVS XXXI

CORPVS INTEGRVM

CONDITVM

SARCOPHAGO

§. XI.

Ipsum vero cremandi ritum veterum Philosopho-
 rum, de animabus, varia commenta, mirifice sustinue-
 runt. Sic HERACLITVS, qui omnia vult ex igne
 constare, dicit: *debere corpora in ignem resolui, ut anima
 a corpore separata, et per ignem purgata, ad sidera euola-
 ret.* Praeterea finitum esse hoc uniuersum et unum esse mun-
 dum, eumque ex igne nasci, et rursus per quosdam temporum
 ambitus, per vices hoc omne seculum ignescere, vid. GODO-
 FR. OLIERIVS in diss. de igne rerum omnium principio,
 ex mente Heraclidi §. XIII. PYTHAGORAS vero,
 STABAEO teste, dixit: *corpus terra tegendum, ubi requie-
 scat.* ANAXIMENES et THALES in eadem fuerunt senten-
 senten-

sententia, vid. STANLEII *histor. philosoph.* item: *la vie de Pythagore, ses symboles, ses vers dorés, la vie d' Hierocles et ses commentaires, sur les Mss. avec de remarques par M. DACIER.*

§. XII.

Viuorum quoque sepulturae mentio, haut infrequenter occurrit. Quam aliquando, loco vltimi supplicii, legimus constitutam. LIVIVS *libr. VIII. cap. 15. in fin.* refert, Vestales virgines, in incestus scelere compertas, decreto pontificum, viuas defossas fuisse. Quod genus suppliciorum Antonini Caracallae tempore, vtitatum fuisse, ex XIPHILINI verbis, a COVSINO, in gallicum idioma translatis, constat: *Il fit mourir quatre Vestales, inquit, dont il y en avoit une, qu'il avoit taché de corrompre. Il ne l'avoit pourtant corrompue, parceque, sur la fin de sa vie, les forces necessaires, pour jouir de ces plaisirs, lui manquoient, ce qui etoit cause qu'il en cherchoit a ce que l'on disoit, d'autres plus infames. Cette Vestale, qui s'appelloit CLAVDIA LETA fut enterrée toute vive, quoiqu' elle protesta, qu'elle étoit innocente, et qu'elle cria, qu'Antonin savoit bien, qu'elle etoit vierge.* HERIMERVS XIX. Francorum rex, legem promulgasse dicitur, qua ii, qui hostibus regni aditum concefferant, viui terra obruebantur, vid. TRITHEMIVS *libr. I. breu. histor. Franc.* Apud Germanos, foeminas infanticidas, palo per corpus transfixo viuas esse sepultas affirmatur. Imper. enim CAROLVS V. *Ord. criminali art. 131. §. 1.* infanticidas viuas, vtitato more, humi defodiendas esse statuit.

statuit. Ast hodiernis moribus hoc supplicii genus vel rarissime adhibetur. Conf. *b. ENGAV elem. I. C. libr. I. tit. XXX. de parricidio.*

§. XIII.

Sepultura, pro actu sumpta, est actio, qua corpora defunctorum, honeste deducta, loco idoneo, publica auctoritate, ad id constituto, decentibus ritibus, inhumantur. Ne aër per exhalationes inficiatur, voluntas mortuorum frustretur, et testimonium pietatis erga defunctos desit.

§. XIV.

Vnde patet, mortuorum tantum corpora esse sepelienda. A sepultura adhuc viuorum abstinendum, prout hodie est, multi suadent, qui animae rationem, in infligendis poenis habendam esse, docent, ne huic subiectis, facilius, ad desperationem via aperiatur. Vnde Imperator permisit, vt culei poena substituatur. Penitus tamen abrogare noluit, si hoc atrocissimum facinus, iterum iterumque perpetratum fuerit. Porro requiritur honesta deductio, et ita differt ab inhonesta et ignominiosa, quae poenae loco infligitur. Honestam vero sepultura est A) vel solennis, quae iterum a) vel ecclesiastica seu publica vocatur, adhibitis nimirum ceremoniis, huius vel illius regionis consuetis, vt sunt, cantus psalmodiarum, sonus campanarum, parentatio, praedicationes funebres in ecclesia, propinquorum comitatus; vel β) militaris, similes sub clangore obtuso instrumentorum

torum bellicorum, demortuum corpus, ad coemite-
 rium conducunt, illudque explosis sclopetis, terna vi-
 ce, terrae mandant. B) Honesta sepultura minus so-
 lennis, ea vocatur, si cerimoniae, alias consuetae, non
 adhibentur, et cadauer, vel diurno, vel nocturno tem-
 pore, in coemiterio, aliove loco honesto, a vespillone
 terrae infertur. Maxime, expenuria, et paupertate, vel
 ex voluntate defuncti, vel ex consensu heredum; vel
 denique, ex superiorum iussu, si forsitan dubium obmo-
 uetur, quam sepultura, defunctus sit effereendus de-
 cerni solet 38).

38) Hodie vix inter solen- cis re- ditibus, de mortuo, in lo-
 nem et minus solennem diseri- co honestissimo, iusta persolue-
 men intercedit. Plerisque in bantur. A. Hertii, et L. Pan-
 locis, omi-ssis solennitatibus sae Coss. cum ad Mutinam pro
 terrae mandare solent. Apud repl. cecidissent, corpora Ro-
 Romanos distinctio in publicam mam sunt perlata, ibique pu-
 et priuatam inualuit. Publica blica sepultura, in campo Mart.
 dicebatur, quando, consentiente condita. GY-
 fenu, ac toto populo, ex publi- manium libr. 2. cap. 34.

§. XV.

Sepulturam in honestam, et asininam, vel caninam
 de scribit CARPZ. in iurispr. eccl. libr. 2. def. 382. n. I.
 2. 3. his verbis: Fieri potest, ut ignominiosa quis afficia-
 tur sepultura, licet non canina, vel asinina, quam proprie di-
 cimus eam, quando carnifex, de mortui cadauer proiicit, vel
 in loco in honesto infert. Ignominiosam vero vocamus sepul-
 turam, quae absque solemnitatibus, et cerimoniais, in loco se-
 parato extra coemiterium, vel intra illud, ad parietes, in an-
 gula

D

gulo quodam peragitur, et hinc simpliciter, pro ignominiosa et in honesta non sit habenda sepultura, cui, non omnes adhibentur cerimoniae, vel etiam pleraeque intermittuntur, modo in coemiterio, et loco consueto, cadauer terrae inferatur. Nempe pro ratione circumstantiarum defuncti, licet non canina vel asinina, attamen ignominiosa, extra coetum pie defunctorum afficiuntur.

§. XVI.

Insignis differentia sepulturarum, veterum, atque nostrorum temporum, in eo est constituta; quod loco idoneo, publica auctoritate, ad id constituto, demortuorum corpora inferri debeant. Romani olim prolubitu, sibi locum sepulturae eligebant, dummodo iste locus, sub eorum potestate esset. Locum quemcunque, per illationem cadaueris, religiosum habebant, §. 9. ff. de R. D. Necessè vero erat, quo locus fieret religiosus, vt in eum mortuus illatus sit. Vnde sepulcrum ab *VLPIANO* definitur: *vbi corpus ossaue hominis condita sunt, l. 2. ff. §. 5. de religiof.* Solummodo autem locus religiosus erat, vbi cadauer hominis integrum, vel etiam corpus tantum sepeliebatur, duas enim sepulturas nemo habere poterat. Caput vero, vel solum conditum, locum efficiebat religiosum, quoniam inde, qualis cuiusque imago sit, cognosci potest *l. 44. ff. de religiof.* In communem vero locum purum, qui nec sacer, nec sanctus, nec religiosus est *l. 2. §. 4. ff. de relig.* inuito focio, seu usufructuario inferre non licebat, §. 9. *I. de R. D.* Eiusmodi enim locus, vñibus hominum, et commercio eximebatur, neque obligari, a quoquam poterat

rat l. 2. C de relig. De quo inscriptiones testantur, omnem prorsus alienationem prohibentes 39).

39) Apud GRVTER. p. DCXXXVIII.

4 DIS. MANIBVS

M. VLIPIVS. AVG. LIB. SYMPHOR

FLATVRARIVS. AVRI. ET. ARGENTI. MONETAR. SIBI. ET. VLIPIAE. HELPIDI. QVAE. ET. CLAVDIA. LIB. ET. VXORI. SVAE.

VLIPIAE. ARSINOE. FILIAE. ET. CLAVDIO. ANTHIOCIANO. FILIO

I. HELPIDIS. LIB. SVAE. FECIT. ET

LIBERTVS. LIBERTABVSQVE. VTRIVSQVE. SEXVS

QVI. EX. FAMILIA. MEI. ^{sc}ERVNT. REHQVIARVM. SVARVM

CONDENDARVM. CAUSA. ET. POSTERISQVE. EORVM. QVI

IN. NOMINE. MEO. PERMANSERVNT

EA. CONDITIO. NE. FIDVCIENT. NE. VENDANT. NEVEALIO

QVO. GENERE. ID. SEPVLCRM. SIVE. MONVMENTVM. EST

ALIENARE. VLLI. POTESTAS. SIT

H. M. H. N. S.

Quamuis ita sepulcra vendi, alio- inferendi, vendere et donare, que modo alienari, non potuc- Probat inscriptio apud GRVTER. runt; licitum tamen fuit, ius p. DCCCCLVI. 4,

M. VALERIVS. DIVS

FECIT. VALERIAE. CHRESTE

LIB. SVAE. CARISSIMAE. ET

M. VALERIO. TERTIO. LIB. SVO

ET. VALERIAE. PRIMAE. LIB. SVAE

HOC. MONIMENTV. L. TITVRIVS. SABINVS. SE. VIVIVS

O. DONAVIT. L. SALVIO. SYMPHORO. (*) MANCV

PAVITQVE. SESTERTIO. NVMMO. VNO

D 2

(*)

(*) Vbi haec notantur: le- VITRVV. *libr. I. cap. 14.* num-
 gitur *l. ult. C. de donat.* festertio mo festertio mancipio dedit:
 nummo vno, quatuor assibus. inrerueniebat enim mancipatio-
 Erant verba solennia donationis, nibus festertius vnus, dicis gra-
 quae fiebant per mancipationem. tia.

§. XVII.

Licentia vero ista, mortuos, vbique placuerit, se-
 peliendi, commodo R. P. haud conuenire videtur; vn-
 de nostra aetate restricta est. Et publica loca, mortuis
 humanis destinata sunt, quae coemeteria, seu dormi-
 toria dicuntur, germanice, *Gottes-Aecker*, etiam *Kirch-
 böse*, quia plerumque aedes sacrae, in eisdem aedificate
 sunt. Apud Romano-Catholicos, aquae lustralis asper-
 sione sacrificantur. Apud Euangelicos, nuda Prin-
 cipis, et Magistratus ecclesiastici auctoritate, coemeteria
 constituuntur, et muris septisue circumdata, separantur
 ab aliis locis, ne bestiis pateat aditus. Constitutio coe-
 meterii principi competit; vti summa potestate ea re-
 guntur quae ad statum externum ecclesiae pertinent,
 qui directione aliqua opus habet. vid. MASCOVII
principia I. P. I. R. G. libr. V. cap. I. §. 6. Conf. SCHIL-
 TERI *inst. I. C. libr. XI. tit. 14. vt aliarum rerum eccle-
 siasticarum summa potestas ad τὸ νόμιον reipl. ita etiam sepul-
 turae ordinandae ius et potestas.* Iure pontificio, coemete-
 ria, sunt loca publica religiosa, quibus per benedictionem,
 qualitas religiosa confertur, quae efficit, quo minus sine
 auctoritate Episcopi constituantur *c. 4. X. de religiof. domi:*
 Apud Protestantes, ius sepeliendi, quidem a non nul-
 lis, ad ius parochiale refertur, et coemeteria ecclesiis
 iuncta, pro accessorio ecclesiarum habentur; tamen
 ex

ex eo fundamento, quo apud Catholicos, iuri Pontificali annumerantur, adeo, ad illud referri nequeunt. Protestantes enim, aequae Pontificii, non adstringuntur, in locis publicis, ab Episcopo consecratis, sepelire; neque ipsa coemeteria, ritu solenni consecrantur. Regulariter sufficit Patroni destinatio, adhibito in consilium primario pastore, nisi patronus desit officio suo, aut insignis mutatio suscipienda. Tum enim consistorii auctoritas est adhibenda, aequae ac eo casu, sicubi, quis in loco priuato, dormitorium sibi, suaeque familiae, constituere velit. BERGER *Oecon. Iur. libr. II. tit. I. de R. D.* Hinc inde constituto coemeterii, vt res vniuersitatis spectatur, quam quilibet, ex ista vniuersitate, Magistratu politico ita iubente, non adhibita consistorii auctoritate, sibi constituit; ex sententia quidem STRYCKII l.c. quam FLOERCK *in obs. select. ad Schilt. I. C. libr. II. tit. 7. §. fin.* vberius his verbis indicat: *cum Protestantes, in erectione coemeteriorum, nulla consecratione, vel benedictione utantur, sequitur, vt rebus sacris, vel ecclesiasticis, accenseri non possint, sed ad res vniuersitatis, vel ciuitatis referri debeant. Sicut autem dispositio, circa alias res, et negotia vniuersitatis, ad totam vniuersitatem, vel magistratum ciuilem, qui vniuersitati ciuium praeest, et politiam dirigit, ita, vt singulis vniuersitatibus permissum sit, coemeteria erigere, et Magistratus cura sit, loca ad sepulturam commoda destinare, et vsibus ciuium accommodare, sine consensu, et auctoritate consistorii.* Conf. BOEHMER *in iur. eccl. protest. tit. de sepultur. §. 5. seqq.* Verum enim vero, quamuis haec sententia, omni non destituta sit veritate, si ad originem iurium episcopaliu respicias; praecipue tamen, ex eo definiri debet,

debet, quod de eo, in constitutionibus, et ordinationibus ecclesiasticis, et politicis, a Principe territorii, constitutum est.

§. XVIII.

Coemeteriorum originem ad *Secul. I.* referunt BOSIVS, et ARINGVS in *Roma subter. l. 2. c. 4.* et 5. quod Centuriatores Magdeburgenses, ex his apostoli verbis colligunt: *alioqui quid facient illi, qui baptizantur* ἄλλοι τί ἔργον ποιήσουσιν, quasi apostolus respiceret, ad certa sepulcrorum loca, in quibus baptismum, quidam administrarent; quamvis HILDEBRAND, cum aliis sentiat, apostolum loqui, de crucis baptismo, vid. *I. E. F. V. L. antiquit. circa funera*, ubi plura, de vaticano coemeterio sub imperio Neronis exstructo, leguntur. BEDA, in *Martyrologico confirmat*, ibidem decem Pontifices, conditos fuisse, LINVM, CLETVM, ANACLETVM, EVARISTVM, SIXTVM, TELESPHORVM, HYGIVM, PIVM ELEUTHERIVM ET VICTOREM. Sed haec a pontificiis exhibentur, qui de vrbis Romae antiquitatibus, atque suburbanis monumentis scripsere. *I. E. F. V. L. antiquit. circa funera l. c.* Et ex historia ecclesiastica probatur, eo tempore, Christianos corpora demortuorum, pro cuiuscunque lubitu, in hortis, fundis, praediis sepeliuisse. vid. BOEHMER, *intr. de orig. praecip. mat. iur. eccles. cap. 22.* *Secul. II.* certa sepulcrorum loca, Christianos habuisse, citatus auctor antiq. circa funera, certius, euincit. Ibi haec verba leguntur: TERTVLLIANVS, *qui sub finem Sec. II. iam floruit, que-*
ritur

ritur, de tyrannide gentiliū, prorsus in humana, quod nimirum
coemeteria, quoque interdicta esse velint. Vnde colligit;
coemeteria saltem inde a sec. II. habuisse Christianos. Se-
pulcraerant vel bisoma, seu disoma, vel trisoma, vel qua-
drisoma, quae duo tria aut quatuor continere poterant
corpora: monosomum illud erat, quod vnum cadauer
tenebat. *Ibid. libr. IV. cap. II. §. IV.*

§. XIX.

Ex supra adductis satis constat, coemeteria regulariter
non esse constituenda in ciuitate, ne ciuitas magis replea-
tur mortuis, quam viuīs, et pestiferi morbi, ex putrefa-
ctione cadauerum oriantur. Neque in templis, quibus
rationibus THOMASIVS adductus ait: *sepeliri mortuos in
templis, iuri naturali repugnat*, in thesi vltima iurispruden-
tia. Conf. LEYSERI *medit. ad ff. iij. de religiof.* p. 627. *alia
est longe, inquit, cadauerum, in templis, sepulcorum ratio.
Teterrimus, qui ex illis surgit odor, et vapor, muris inclusus,
exire nequit, sed ab his, qui in templis versantur, sugendus
bibendusque est, quos propterea apposite satis auctor, des nou-
velles, de la republique de lettres, fevrier 1703. pag. 139.
andropophagos, appellat.* Adde CARPZ. *Iurispr. eccles.*
ZIEGLER. ad LANCELLOT: et BRVNNEM. I. E. Po-
tius constituuntur, in loco plano, et vndis non expo-
sito, inundatis enim tumulis, accidere potest, vt ablata
terra, cadauera emergant; imo in loco aeri exposito, vt va-
pores diluantur. Denique coemeterium debet esse
reclusum, vt cadauera, ab omni iniuria, secure quie-
scant.

§. XX.

§. XX.

Disquirendum porro videtur, an omnia cadauera honeste sepelienda nec ne. Vnus quisque enim praefumitur bonus, et in dubio, pro se habet praesumptionem, quae tantum operatur, ut post mortem, praeter legitimam causam, ab honesta sepultura, excludi nequeat. vid. *Ord. Elect. Sax. Art. gen. 15. §: Alle Todten sollen ehrlieh begraben werden.* Ius can. sepultura solenni, et honesta indignos iudicat 1) usurarios manifestos *c. 3. X. de usuris. Clem. 1. de sepultura.* item fures, et latrones, in flagranti crimine occisos *c. 2. X. de furt. c. pen. 23. q. 5.* 2) ex communicatos et interdictos *c. sacris 12. X. de sepult. c. ad haec 5. de priuil. 3) Iudaeos, c. ecclesiam, cum 5. seqq. de confor. D. 8.* 4) ἄσχετους, 5) Histriones, 6) haereticos et contemtores sacrorum. Negari tamen non potest, multas harum sanctionum, excogitatas esse, a Clero papizante, ad magis stabiliendam hierarchiam clericalem. Apud protestantes, quibus honesta sepultura deneganda, fufius docent BOEHMER *in iure eccles. protest.* et FINKELTHAVS *introd. de iure sepulturae.*

§. XXI.

Infantes ἀβαντιστοι, apud pontificios, in peculiari coemeterii angulo, absque hymnis, et ritibus christianis sepeliuntur; imo et partus abortiui; primorum mensium, secundum I. C. in quo infantibus haut baptizatis, sepultura in coemeteriis denegatur. Non infrequenter DD. distinctionem faciunt, an partus in utero; animatus fuerit; et pro vitali declarant, si dimidium gestionis

stionis tempus sit praeterlapsum. Sed multa exstant exempla, quibus confirmatur, quod foetus, qui vix quatuor menses, in utero fuerunt, viui deprehensi sint; PORTAL pratique des accouch. *obs.* 46. Imo plurimi, partui, praescribunt terminum, XXX., vel XXXX. dierum. Quid? si concedas, foetus, animam humanam, cum vita, paulo post conceptionis momentum nancisci; certe non video, quare, pro hominibus non sint habendi, qui anima humana sunt praediti. Theoretici tempus conceptionis; practici vero, illud, quo foetus in utero se mouet, nominant. Iura prouinc. et statut. 4 $\frac{1}{2}$. imo et 5. mensibus a conceptione praeterlapsis, ventrem praesumunt viuere, vid. ENGAV *elem.* I. C. lib. I. tit. XXXII. de abortu procurato. Et magis sepultura, infantibus nondum baptizatis, more pontificiorum, ideo denegatur; quoniam non sint recepti in gremium ecclesiae; ne per illorum illationem sanctitudo coemeteriorum profanetur.

§. XXII.

Sepultura porro, neque nimis differenda, neque maturanda est a) ne ciuitas inde damnum capiat, b) et homines viui, pro mortuis sepeliantur. Accidit enim, vt nonnulli, in extasi deprehensi, aut subitaneo morbo, apoplexia scilicet, correpti, pro mortuis habeantur, qui tamen elapso, quarundam horarum spatio, reuiuiscunt. Exemplum memorabile exstat, apud MONTFOUCON dans l'antiquité expliquée Tom. V. P. I. Livr. I. Asclepiade, ibi inquit, qui après Hippocrate excelloit, par dessus tous les medecins, fut le premier, qui donna

E le

le vin, pour remede, aux malades; la grande connoissance qu'il avoit des differentes qualitez du poulx, faisoit, qu'il donnoit a propos, et seulement a ceux, qui pouvoient en tirer du secours. Un jour, qu'il revenoit de sa maison de campagne, à la ville, il vit auprès des murailles, un grand convoi, et vne foule de gens, qui assistoient, a des obsèques; en habit de deuil, avec des temoinages d'affliction extraordinaires. Il eut la curiosité, de s'approcher, et, de demander, que c'estoit. Personne ne voulut lui repondre: cela lui fit, soupçonner quelque chose; il sembloit que la destinée l'eut conduit la, pour sauver ce malheureux; qu'on alloit mettre sur le bucher. On lui avoit deja parfumé la bouche, lavé tout le corps, et embaumé les membres; le souper des funerailles, estoit tout pret. Il remarqua en cet homme, de signes de vie, il lui tatta le corps, et trouva, qu'il vivoit effectivement. Il s'ecria d'abord, que cet homme estoit en vie; qu'il falloit éloigner les flambeaux, emporter les feux, abbatre le bucher, et reporter le souper du sepulcre à la maison. Sur cela vne rumeur s'eleva dans la troupe; les uns disoient, qu'il falloit, croire le medecin, les autres, se moquoient de la medecine. Les parens se rendirent enfin aux instances d'Asclepiade, quoique fort à contre-coeur, et apres beaucoup de resistance, soit parcequ'ils n'avoient pas grand foi au medecin: ils consentirent donc, qu'on differat un peu les obsèques. Alors Asclepiade, arracha cet homme, des mains de ceux, qui le portoiient au bucher, et le tira, pour ainsi dire, des enfers: il le fit reportes a la maison, et lui donna des remedes, qui le firent entierement revenir. Vt vero tanto cautius procederent in posterum, aquam calidam, ad lauandum corpus adhibebant, vt nondum exanimatus, ad sensum reuocaretur.

retur. ROSIN. *antiqu. Rom. libr. 5. cap. 39.* Qui mos, et apud alias gentes obtinuit, auctore KIRCHMANNO *de funeribus romanorum, imo et antiquissimus dicitur. V. I. E. F. V. L. antiquitat. circa funera libr. II. cap. IV. §. II.*

§. XXIII.

Sepultura apud Romanos dicebatur publica, quando consentiente senatu, ac populo, ex publicis redditibus corpori demortuo; in honestissimo loco iusta persolvebantur. KIRCHM. *de funer. rom. lib. I. cap. 4.* De sepulcris priuatis susius egit KIRCHM. *l. c.* Duo potissimum sepulcrorum genera occurrunt, alterum, quod quis sibi, vel etiam coniugi suae, alterum, quod sibi, familiae, posterisque suis, constituit. Vnde erant, vel hereditaria; quae quis sibi heredibusque suis, vel familiaria, quae quis sibi, ac familiae suae constituerebat. Familia interdum latus, interdum arctius sumitur *l. 195. de V. S.* Familia late sumta, cognatos quoque complectitur *l. 77. §. 28. ff. de legat. 2.* Hodie diuiduntur, in sepulcra publica, in quibus quisque e statione vitae egressus, humari potest, et priuata, quae dissepuntur, in hereditaria, *Erbbegrabnisse*, et familiaria, *Stamm- oder Geschlechts- Begrabnisse*, quorum capax est etiam filia, scilicet inuupta, non etiam nupta. Iure romano, in eo consistebat distinctio, quod nempe hereditaria, ad omnes omnino heredes, siue eiusdem essent nominis, siue non, familiaria autem ad solos agnatos spectarent, *die gleichen Schild und Helm führen*, vti ex literis *H. M. H. S.* vel *H. M. H. N. S.* inscriptionibus, ac epitaphiis adpositis patet. Ex amore et religione erga
E 2 mar-

martyres, factum videtur, ut templa, super sepulcris martyrum exstruerent, et dormitoria sua, prope sepulcra martyrum eligerent. Ecclesia vero pacata, Christiani, ubi in ipsa vrbe templa aedificare coeperint, in confinio ecclesiarum, coemeteria constituerunt; cum christianismo vero, in dies crescebant martyrum honores, et erga sanctos reuerentia; vnde corpora sanctorum, iam iam, in intimis ecclesiae partibus humata, leguntur. Reliquiae vero vario cultu prosequuntur 40).

40) Sanctorum reliquiae las praestita fuerunt. Antiquo osculo sunt exceptae, teste HIERONYMO. Hinc VIGILANTIUS obiecit Christianis: quid puluerem, linteamine circumdatum, adorando oseularis. Religiose etiam contrectarunt, ex ea opinione, quasi peculiaritatem sanctitatem communicare valerent, et iuramenta apud il-

§. XXIV.

Olim sepulcra, quorum tanta religio erat, variis modis violabantur, vnde actio sepulcri violati dabatur, quod dicitur crimen extraordinarium, dolo factum malo, l. 1. §. 1. ff. de sepulc. viol. Committitur corpora sepulta, extrahendo, contrectando, sepulcra inhibitando l. 3. §. 4. C. de sepulc. viol. et quouis alio modo, quo sepulcri locus laeditur l. 3. §. 2. ff. l. c.

§. XXV.

Graues deinde poenae, in violatores sepulcrorum statutae sunt L. 5. C. de sep. viol. Apud TACITVM sepul-

sepulcri laesio dicitur; crimen laesarum religionum. Statuta porro est poena pecuniaria *L. 9. ff. de sep. viol.* ad 100. aureos, si extraneus actionem hanc instituat; ad ducentos vero aureos, si actio sepulcri inhabitati instituebatur *l. 3. pr. ff. de sep. viol.* Si ipse agebat, ad quem res pertinebat, seu qui ex iure sepulcri interesse habebat, ex aequo et bono iudicabatur. *l. 10. eod.* habita simul ratione eius, quod interst, damni passii ex parte actoris, et lucri percepti, ex parte rei. Condemnatio vero infra 100. aureos fieri non potuit *l. 3. et 10. ff. de sepulc. viol.* Constantius, in violatores poenam 20. aureorum statuit, *l. 4. C. eod.* Quae tamen poena, praecedentem non tollit, sed vtraque exigi potuit; Item non excludit poenam capitalem, nec illi praedicit *d. l. 4.* In terris protestantium, vbi sepulcra, non sunt religiosa; istae poenae, in foro non absolute irrogantur; sed pro ratione circumstantiarum, in violatores sepulcrorum, ex arbitrio iudicis statuitur. Poenam sanguinis efflagitant, IODOC DAMHOVD, in *prax. rer. crim. cap. 109. n. 6.* et WESENBECK. in *paratit. ff. de sepult. de viol. n. 3.* nimirum: si corpora defunctorum, effossa, spoliata et insepulta relicta sint; item si violatio, armata manu fuisset facta. DAMHOVD *l. c.* BERLICH *P. 5. concl. 47. n. 18. conf. const. Elect. Saxon. P. 4. c. 34. in pr.* Nec poena suspendii, violatores puniri posse, constat, quia nec furtum, nec spolium proprie committatur, cum defuncti nihil possideant, *l. 1. §. 15. ff. si is, qui testam. libesse.* CARPZ. *P. 4. C. 34. def. I.* Hodie itaque poena violati sepulcri varia est, et arbitrarie, violatores puniri solent, vel relegatione, carcere, fustigatione

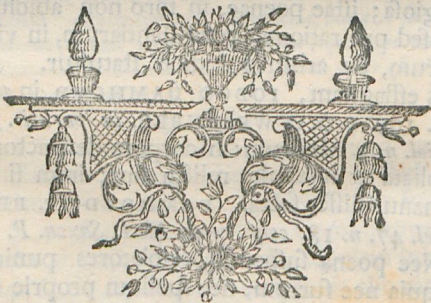
tionē, vel poena pecuniaria. CARPZ. P. 4. *Confl.* 34.
def. 1. 2.

§. XXVI.

Habemus equidem multa adhuc, et non plane inutilia, quae in medium essent proferenda. Sed cum disquisitio nostra, adeo iam excreuerit, ut ea, quae superflua sunt, hauri adiciere liceat, ne limites scripti academici transgrediamur: consultius visum est, de eis, qui curam funeris habere tenentur, et de actione funeraria,

A. N. peculiari tractatione differere. Pedem itaque hic figimus, et dictis imponimus

FINEM.

PRAE-

PRÆNOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
DOMINO RESPONDENTI

S. ET. O.

P R A E S E S.

Ex quo mihi contigit, suauissima TVA amicitia frui, eximias TVI ingenii vires, iudicii que aciem, noui; quam nunc publice, omnium plane adplausu, comprobasti. In defendendo argumento, leuissimae haud notae, talem TE praebuisti, qualem, et pia, ILLUSTRIVM PARENTVM vota, voluerunt, et ipsa patria, olim expectat. Hinc non est; cur multis verbis, in laudes TVAS excurram, quas vnusquisque bonus, et aequus rerum aestimator, tantis equidem meritis, vltro decernit. Fruere, optime Amice! hisce industriae fructibus. Illud vero quod omnes mortales, supplices veneramur Numen, adsit porro conatibus TVIS, largiatur valetudinem, et faxit, vt respublica, ex TVIS laboribus, mox vberrimam percipiat vtilitatem. Me vero, in posterum, amicitiae TVAE commendatum habeas, studiose efflagito. Vale! Dabam Ienae die XXVIII.

SEPT. A. S. CIOCCCLV.

F

NOBI.

NOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
DOMINO
RESPONDENTI

S. D. P.

CAROLVS AVGVSTVS TITTEL D.

Eo animo, VIR NOBILISSIME, Academiam nostram petisti, vt saluberrimae sapientiae praeceptis imbutus, in patriam aliquando redires, et ciuium TVORVM commodo laudabiliter inferuies. Quapropter eorum vestigia sedulo vitasti, qui annos, academicis studiis destinatos, otio transigunt, et voluptates litteris praeferunt. Cupidissime pependisti ex ore celeberrimorum huius Academiae Doctorum, meisque etiam lectionibus diligentissime interfuisti. Iam igitur laetus, ille faustusque TIBI illuxit dies, quo cathedram iuridicam conscendere, et munere respondentis magno cum honore fungi potes, qua in re meae de TE expectationi abunde satisfacies. Gratulor TIBI igitur, AMICE HONORATISSIME, hunc diem ex animo, et vt consecuturos etiam eruditionis TVAE eximiae fructus aliquando feras, sincere precor, TVVM fauorem, quo me semper Profecutus es, in posterum quoque expetens et mihi plane promittens.

Vale.

PRAENOBISSIMO AC PRAECLARE DOCTO
DISSERTATIONIS

AVCTORI, FAVTORI SVO COLENDO,

S. D. P.

D. IO. CHRISTOPHORVS DANNEBERGER.

NONSOLVM gentiles, exemplo Ciceronis oratione pro Roscio Amerino affirmarunt: iuuenes magna semper spectare, et ad ea rectis studiis contendere debere; sed imperator Germaniae LEOPOLDVS, vt christianus, inculcauit suis mini-

ministris: viuendum esse Deo, quia auctor vitae, viuendum esse Deo, quia auctor vitae, viuendum et conscientiae, quae vita vitae, viuendum famae, quae vita esset post vitam. Omnes igitur iuuenes studiosi, qui probe circumactam vitam ac academicam suis ac patriae in futurum probare fatagunt, haec exacte obseruare debent. Illustria enim exempla, eos ad altiora adscendere stimulant, diuinum numen sua gratia, illorum studiis adspirat, bona conscientia est recte factorum magistra, ac fama adfert fortunam, quae dum iuuat, et vultu sereno indelibatas largitur opes. Cuncta exempla TVO, VIR PRAENOBILISSIME, illustras praesenti specimine, quod publico ante oculos ponis, TE tempus academicum non male collocasse. Secundet diuina gratia, laudabiles TVOS conatus, vt existas, suauissimae patriae, maximo auxilio, parentibus dulcissimo solatio, cohorti clientium firmo asylo, ac orbi erudito, egregio ornamento. Interim non desistas rogo, me in posterum TVO fauore profsequi. VALE.

VIR
PRAENOBILISSIME DOCTISSIMEQVE
AMICE ET CONTVBERNALIS
AMANDISSIME.

Tam amoena, mihi semper amicitiae TVAE fuit cogitatio, tamque luculenta amoris TVI, apud me posuisti signa, vt nullus dubitem, quin TIBI publica exponam ratione, quam TE in deliciis semper habuerim, et quam grata in TE fuerim propensus animi inclinatione. Rara enim quae est mentium nostrarum conspiratio, nos ita coniunxit, vt vnus sine altero non viuere posse videretur. Et quis est quaeque quem ingenium TVVM, nil nisi elegantiam, iucunditatemque spirans, non alliciat, rapiatque in sui admirationem? Non est

est quod longo orationis anfractu utar, cum vel amplissima oratio, amicitiae nostrae latissime patentis campi non capax sit. Sufficiat mihi saltem, candida mea vota, denuo sincero ex corde promere, et de praeclari hoc ingenii doctrinaeque TVAE specimine gratulari. Dignissimus es, AMICE CARISSIME, quem pulcherrima ornet fortuna, et cui omnia abunde affluent, quibus vera et constans felicitas circumscribitur. Igitur pede fausto, quo TE ardens parentum TVORVM CARISSIMORVM, atque ouantis Patriae vocat desiderium. TEQUE, summum Numen supplex,

Patriae

Reddat incolumen, precor;

Et seruet animae dimidium meae.

IO. IACOB. SCHEIDEMANTEL,

GO THANVS OPPONENS

S. S. THEOL. CVLT.

ERRATA.

p. 4. not. 5. Lib. leg.

not. 6. Lib. leg.

p. 9. lin. 17. heredis.

ULB Halle

3

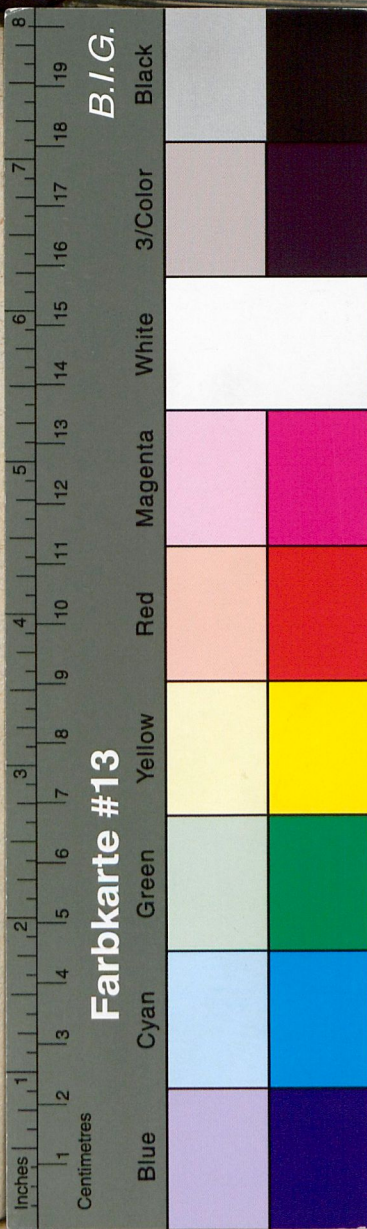
007 469 926

VD 18

B.I.G.

Farbkarte #13

Et. nam.

TATIO IVRIDICA 1755, 4
DE
VNERARIA
EPVLTVRAE ET SEPVL-
TERVM ATQVE NOSTRO-
M TEMPORVM
TIAM IVS ET RELI-
NEM SISTENS

QVAM
MAGNIFICENTISSIMO
O PRINCIPE AC DOMINO
O MINO
CONSTANTINO
E IVLIACI CLIVIAE MONTIVM
ET WESTPHALIAE REL

ONSENSV
S IGTORVM ORDINIS
PRAESIDE
CONR. WILH. FRIDERICI
VTRIVSQUE DOCTORE
IV. OCT. CIDIQCCLV
M EXAMINI SVBMITTIT
LVDOVICVS WEIDLIN
NSHEMIO - SVEVVS
LEGVM CVLTOR.

TERIS SCHILLIANIS.

